

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.


Özgül Saki

İstanbul Milletvekili

İstanbul'da 84 yaşındaki Karakız Baymaz'ın sağlık sorunları nedeniyle 18 Ekim'de Ataşehir ilçesinde bulunan Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne gittiği, hastanenin psikiyatri polikliniğine giden Karakız Baymaz'ın, yaşadığı sorunları Kürtçe anlattığı, oğlu Osman Nuri Baymaz'ın çeviri yapabileceğini belirttiği ancak doktorun hastane yönetiminde yeminli Kürtçe tercüman istediği, bunun üzerine gelen tercümanın Arapça yeminli tercüman olduğu, neticeten hastanede Kürtçe yeminli tercüman olmaması sebebiyle Karakız Baymaz'ın tedavi olamadan hastaneden ayrılmak zorunda kaldığı basına yansımıştır.

Milyonlarca yurttaşın ana dili olan Kürtçe'nin, tercüman eksikliği nedeniyle tedaviye erişim engeli haline getirilmesi kabul edilebilir değildir. Sağlık hizmet sunumuna erişimde sosyal, kültürel ve ekonomik nedenler sebebiyle yaşanan eşitsizlikler yanında, kamusal alanda anadilin kullanılmaması nedeniyle nitelikli sağlığa erişimi olmayan Kürtlerin; sağlıkla ilgili bilgilere erişememesi, hasta ile sağlık hizmeti sunan taraf arasında yetersiz iletişim, sağlık hizmetlerine başvuruda gecikme, sağlık hizmetine erişimde başkalarına bağımlılık ve sağlık haklarını yeterince arayamamak şeklinde çoklu engellerle karşılaştıkları ve katmanlı bir erişim sorunu yaşadıkları ortadadır.

Sağlık hizmetleri sunumunda insan hakları temelli bir politika değişiminin, sağlık hizmetine başvuranların da topluluk düzeyinde güçlendirilmesi ve bilinçlendirilmesinin ilk adımının, bireylerin kamusal alanda anadillerini kullanabilmelerine ve bu şekilde kamusal hizmetleri alabilmelerine bağlı olduğu evrensel bir gerçekliktir. Tıp alanında evrensel olan bir diğer norm da tıp ve sağlık eğitiminde tüm dünyada öğretildiği üzere tanı-tedavi sürecinin en önemli aşamasının hasta öyküsünü (anamnez) almak olduğudur. Öyküsü iyi alınmamış bir hastanın tanısının doğru konulması ve dolayısıyla iyi tedavi edilmesi mümkün değildir. Eğer hasta ve sağlık çalışanı aynı dili konuşmaz ve uygun araçlar ya da araçlar kullanılmazsa bu öyküyü almak çok zor, hatta imkansızdır. Şimdiye kadar yapılan birçok araştırma anadilinde

verilmeyen sağlık hizmetinin hasta ve sağlıkçı arasında etkili bir iletişimden yoksun kalınacağını, hastanın bilgilendirilmesinin ve tedavi hakkının engelleneceğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla tüm halkların kendi anadillerinde kamusal sağlık hizmetine ulaşması, nitelikli sağlığa erişim için tercih edilmesi gereken bir durum değil zorunlu olarak yerine getirilmesi gereken evrensel bir insan hakkıdır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız bünyesinde kaç yeminli tercüman istihdam edilmektedir?
2. Bakanlığınız bünyesinde istihdam edilen yeminli tercümanlar hangi dilde hizmet vermektedir?
3. Bakanlığınız bünyesinde kaç Kürtçe yeminli tercüman istihdam edilmektedir?
4. Kürt nüfusunun yoğun yaşadığı illerden olan İstanbul’da kaç Kürtçe yeminli tercüman bulunmaktadır?
5. Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde tedaviye erişemeyen Karakız Baymaz’ın durumuna ilişkin Bakanlığınızca başlatılmış bir soruştırma, denetim bulunmakta mıdır? Sorunun çözümüne ilişkin girişimde bulundunuz mu?
6. Bakanlık olarak sağlık hizmetleri sunumunda insan hakları temelli bir politika değişimi ve tüm halkların anadillerinde kamusal sağlık hizmetine ulaşması doğrultusunda bir adım atmayı düşünüyor musunuz?
7. Ana dilinde kamu hizmeti sunulmadığı için hak kaybına uğrayan yurttaşların sayısı ve mağduriyetini tespit ve tazmin etmek için bir çalışma başlatacak mısınız?
8. Kürtçe dışında herhangi bir dili konuşamayan yurttaşlara kamu hizmetleri nasıl verilmektedir? Hangi hizmetlerde tercüman hizmeti sunulmaktadır? Tercüman giderleri yurttaşlara maliyet olarak yansıtılmakta mıdır?